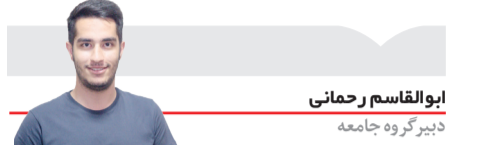

آخرین اطلاعات درباره آموزش مجازی در مدارس

۳٫۵ میلیون دانش آموز موبایل ندارند

ابوالقاسم رحمانی
دبیر گروه جامعه
اسفند، فروردین، اردیبهشت... و شهریور گذشت ۷ ماه است که از شیوع کرونا در ایران می گذرد. ۷ ماه فرار و نشیب، ۷ ماه پر از فرصت هایی که از دست رفت و تهدیدهایی که یکی یکی بروز و ظهور یافتند. بالاخره بعد از کش و قوس های

لازم، یعنی گوشی هوشمند تلفن همراه یا تبلت و... عدم آموزش لازم برای استفاده از این سامانه خصوصا در مناطق کمتر برخوردار و... همه مشکلات و مصائبی بود که به این سادگی ها با دستی به سر و روی خود سامانه شاد کشیدن مرتفع نمی شد و نشده است. برای تحلیل و تفسیر بهتر ماجرای نیست نظرات و انتقادهای یکی از معلمان و یکی از کارشناسان آموزشی را در کنار نظرات مسئولان وزارت آموزش و پرورش و سامانه شاد بخوانیم.

و همه منتظر ماندند تا ببینند در سال تحصیلی جدید چه شاهکاری از ساختمان شهیدرجایی وزارت آموزش و پرورش تجویز خواهد شد. انتظارها به پایان رسید و سروکله شاد ۲ پیداشد، نسخه ای که قرار بود ایرادات نسخه قبلی را نداشته باشد و بتواند گره از امر آموزش در شرایط کرونایی در کشور را باز کند، منتها به رغم بهبود نسبی خود سامانه شاد، مشکل اصلی همچنان در مسائل دیگری بود. عدم پوشش سراسری اینترنت، عدم دسترسی تعداد بالایی از دانش آموزان به ابزار

است. شاد به عنوان بستر اصلی و رسمی آموزش و پرورش در سال تحصیلی جدید معرفی شد؛ شادی که در سال تحصیلی قبلی و در آن چندماه باقی مانده از تحصیل دانش آموزان سروکله اش پیدا شد و آخر سر نشد آن چیزی که انتظار می رفت و نتوانست در پروسه آموزش خیلی اثرگذار باشد. این کش و قوس ها بالا و پایین های شاد و انتقادهای بی وقفه به آن همچنان ماند و خبری از بهبود شرایط نبود تا اینکه به هر شکل و شمابلی بود سال تحصیلی ۹۸-۹۹ به اتمام رسید

فراوان ۱۵ شهریورماه، سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ با اعلام مجازی رئیس جمهور و حضور فیزیکی دانش آموزان آغاز شد و دانش آموزان به مدرسه ها رفتند. البته به اشکال و طرق مختلف، عده ای حضوری و عده ای نیمه حضوری و عده ای هم کلا غیرحضوری! البته این انواع و اقسام حضور و شروع سال تحصیلی هم برآمده از برنامه ریزی فشرده وزارت عریض و طویل آموزش و پرورش بود که حالا خیلی مجال و فضای گفتن از آن نیست و پیش تر هم از آن زیاد گفته شده

۸۵ درصد مدارس مسائل بهداشتی را رعایت کردند

بعد از اینها ابتدا با رضوان حکیم زاده، رئیس ستاد ثبت نام و معاون ابتدایی وزارت آموزش و پرورش گفت و گویی انجام دادیم. او در رابطه با وضعیت سال تحصیلی جدید بعد از حدود دو هفته از بازگشایی مدارس به «فرهنگستان» گفت: «از نظر بهداشتی بازدیدهایی توسط وزارت بهداشت از ۱۵ هزار مدرسه صورت گرفته است که اعلام کردند بیش از ۸۵ درصد مدارس موازین بهداشتی را رعایت می کنند. این چیزی بود که خود آنها تهیه کردند. ما هم مجزا کار می کنیم. در ارتباط با پروسه ثبت نام هم ما وضعیت خوبی داشتیم و تا الان تعداد ثبت نامی های کلاس اول از مرز ۱/۵ میلیون گذشته است و حدود ۲۰/۰ درصد نسبت به موالید مثبت هستیم. در دوره ابتدایی به همین شکل است و کل دوره ابتدایی هم نزدیک ۱/۲ درصد نسبت به سال گذشته افزایش ثبت نام داشتیم و روند خوبی بود. بر اساس آمارهایی که داریم، شبیه عدم ثبت نام دانش آموزان در مدارس به خاطر کرونا مطرح نیست. برای اولین بار امسال آمار اطلاعات اسمی بچه های کلاس اولی را ثبت احوال قبل از سال تحصیلی ارائه داد که تا دو هفته آینده برای نرخ خالص ثبت نام کارها انجام می شود و تقریبا چندماه از سال های گذشته جلوتر هستیم.»

برخی دانش آموزان محروم برای تماشای بسته های آموزشی به کافی نت ها می روند

یکی دیگر از معلمان که در مدارس دولتی تدریس می کند در ادامه در رابطه با وضعیت تحصیل دانش آموزان در مدل آموزش غیرحضوری به «فرهنگستان» گفت: «یکی از مشکلاتی که ما داشتیم مساله احراز هویت دانش آموزان اتباع بود که در حال رفع شدن است. مساله دیگر این است که تعداد زیادی از دانش آموزان و خانواده های آنها امکان خرید ابزار لازم یعنی گوشی و تبلت را ندارند و این مساله باعث شده از آموزش مجازی جا بمانند البته راهکاری که اندیشیده شده است آموزش حضوری برای آنهاست یا تهیه بسته که البته سال گذشته به صورت سی دی بود که مساله ساز شد چرا که دانش آموزی که تلویزیون و گوشی ندارد چگونه امکان دارد که وسیله ای برای تماشای فیلم از روی سی دی داشته باشد. خیلی ها می گفتند برای تماشای فیلم ها و بسته های آموزشی به گیم نت ها و کافی نت ها می روند و این خودش هم هزینه زیادی داشت و هم خطرات زیادی ایجاد می کرد. خلاصه که وضعیت آموزش خصوصا در مناطق کمتر برخوردار اصلا مطلوب نیست.»

بعد از ۲ هفته هنوز نتوانسته ایم از شاد استفاده کنیم

حتما معلم ها می توانند قضاوت خوبی در رابطه با سامانه شاد داشته باشند. اسماعیلی معلم یکی از مدارس تهران در رابطه با سامانه شاد به «فرهنگستان» گفت: «در مورد سامانه شاد باید عنوان کرد چون در مدارس غیردولتی هستیم احراز هویت با مشکل مواجه است. یعنی ما را می شناسد و ممکن است چند روز بعد از کلاس ها در سامانه شاد بیرون بیاندازد و ما در کلاس ها نیستیم و باز باید کدملی را وارد و به روزسانی کنیم. در دو هفته ای که سرکلاس رفتم یک روز اکیدا اعلام شد باید با شاد وارد کلاس شوید و تدریس کنید. من به عنوان معلم وارد شدم تا کلاس خود را با سامانه شاد شروع کنم که دوباره احراز هویت به مشکل خورد. وقت کلاس از دست می رفت و مجبور شدم دوباره به واتس آپ برگردم. واتس آپ هم مشکلات زیادی دارد. انتقال پیام و صوت و فیلم سریع تر از پیام رسانی های در دسترس حال حاضر است، به پای تلگرام که نمی رسد ولی فیلم بیشتر از ۲ دقیقه و ۳۰ ثانیه نمی توان ارسال کرد. اگر صوتی ضبط کنیم باید بخش بخش شود. در مورد فیلم هم نمی توان کیفیت را کاهش داد و مجبور هستیم همان فیلم را بخش بخش کنیم. واتس آپ هم این مشکلات را دارد. گفته شد در سامانه شاد حجم فیلم و فایل ارسالی را بالا بردند. این کارها انجام شده، سیستم ربات حضور و غیاب دارد. خیلی امکانات خوب دیگری دارد. وارد اپلیکیشن شوید امکانات را متوجه خواهید شد ولی مشکل اینجاست که کلاس بندی در برخی روزها ناقص است، مثلا یک معلم دهم یک، دهم دو، دهم سه دارد و ممکن است دهم یک را در سامانه شاد پیدا کند و دانش آموزان در کلاس حضور داشته باشند و ممکن است روز دیگر نباشند و احراز هویت به مشکل می خورد. دانش آموز هر روز به سامانه شاد می رود و به مشکل برمی خورد هفته دیگر درس ها طوری دیگری پیش می رود. بچه های مدارس دولتی معلول هستند که باید چکار کنند، برای آنها عذاب آور است. همین طور بچه ها دچار گنگی و استرس هستند. سامانه شاد هم هر بار به روزسانی می شود. سرعت به روزسانی ها بالا رفته ولیکن این یک بام و دو هوا بودن بچه ها بین واتس آپ و شاد و... خیلی بچه ها را گیج کرده است. این فضای استرس و تدریس دروس، بچه ها را بین برگزاری کلاس و عدم برگزاری نگه داشته است. مشکلاتی که در سامانه شاد دیدم همین مسائل بود. مخصوصا احراز هویت مشکلات زیادی ایجاد می کند و عملا بعد از دو هفته نتوانستیم از شاد استفاده کنیم. خیلی از مدارس از این سامانه استفاده کرده ولی بسیاری از مدارس هنوز نتوانسته اند استفاده کنند.»

۳/۵ میلیون نفر گوشی ندارند. حل مشکل اتباع، هفته بعد!

یکی از نمایندگان مجلس برمی گردد که چندی پیش گفته بود در حال حاضر ۳/۵ میلیون دانش آموز به «شاد» دسترسی ندارند. مسئولان سامانه شاد در رابطه با این مساله هم گفتند عدم دسترسی به ابزار، گوشی تلفن همراه و تبلت و... باعث شده این تعداد دانش آموز به شاد دسترسی نداشته باشند. نکته دیگر هم ماجرای عدم احراز هویت اتباع در سامانه جدید شاد بود که به گفته مسئولان شاد این مشکل تا هفته آینده مرتفع خواهد شد! این سطح از عدم آمادگی و عدم وجود زیرساخت به رغم وضوح بالای شرایط موجود و زمان موجود برای آماده سازی فقط از این دولت و این نظام آموزشی برمی آمد و آمد!

بازمانده از تحصیل به خاطر کرونا نداریم

اعلام کردیم مدیر مدرسه باید برای هر دانش آموزی یک برنامه مشخص داشته باشد؛ یعنی اگر دانش آموزی تبلت یا گوشی ندارد، نباید از آموزش محروم شود باید از طریق بسته آموزشی که قدری آموزش حضوری است کار را پیگیری کند. برنامه تلویزیونی هم خوشبختانه از ۱۵ شهریور شروع شده و این را به عنوان یکی از بسترها در نظر داریم. هماهنگی کامل با صداوسیما وجود دارد. روز گذشته هم جلسه با صداوسیما در این موضوع داشتیم که اوضاع خوب است و آموزش ها به خوبی پیش می رود. به خاطر کرونا بازمانده از تحصیل نداریم. اگر کسانی قبلا بنابه دلایلی بازمانده بودند، چون آمار احصاشده هنوز مشخص نیست و ثبت نام ها ما به رغم اینکه افزایش داشتیم و برخی مدارس اطلاعات را هنوز به ما منتقل نکرده اند، این آمار روزانه افزایش می یابد، اما به نسبت مدت مشابه سال قبل آمار ثبت نام بالاتر داریم.»

غیرانتفاعی ها کمتر از شاد استفاده می کنند

چند وقت پیش در رابطه با اینکه مدارس غیردولتی سیستم های آموزشی خودشان را دارند و از شاد بهره چندان نمی برند و از این جهت جلوتر از دولتی ها هستند از حکیم زاده، رئیس ستاد ثبت نام کشور سوالی پرسیدیم که به «فرهنگستان» گفت: «شاد تنها بستر رسمی و قابل قبول برای انجام فعالیت های تربیتی و آموزشی آموزش و پرورش است. دلایل داشتن محیط ایمن و محیطی که صدرصد کاربرد آموزشی داشته باشد، از جمله مواردی بود که این پلتفرم را راه اندازی کردیم و گزینه می شد از بسترهای دیگر استفاده کرد اما این موضوع واقعا ابعاد تربیتی دارد و به خاطر همین وزارت آموزش و پرورش آن را تنها بستر رسمی و قابل قبول می داند، البته استفاده از نرم افزارها و پیام رسانی های خارجی که با قوانین و مقررات همخوانی ندارد، ممنوع است یعنی ما در آموزش و پرورش به عنوان مدرسه در ذیل سیستم رسمی فعالیت می کنیم و طبیعتا باید قوانین کشور را در این زمینه رعایت کنیم و اینها قوانینی است که متولیان فضای مجازی وضع می کنند. حتما استفاده از پیام رسانی های داخلی و پلتفرم های داخلی به دلیل اینکه اطلاعات دانش آموزان و معلمان از زحمندان است، نباید نادیده گرفته شود. ولیکن در خصوص اینکه ممکن است برخی مدارس سیستم های مخصوص به خود داشته باشند، الان کارگروهی را قرار دادیم و بررسی می کنیم که ببینیم به چه شکل می شود و چه بستریهایی در برخی مدارس غیردولتی وجود دارد، (مدارس دولتی ما وضعیت مشخصی دارند و همه باید از شبکه شاد استفاده کنند) تا آنها را تحت نظارت شبکه شاد بیاوریم که امکان نظارت وجود داشته باشد تا فعالیت ها آموزشی باشد و اصولی که داریم برای محتوا رعایت شود چون دستورالعملی برای بارگذاری محتوا داشتیم که ۱۵ معیار داشت و حتما باید این معیار رعایت می شد. این در حال بررسی است که ان شاء الله وقتی تصمیم گیری شد به اطلاع عموم خواهد رسید.»

ساختار نابرابر تکنولوژی به تعمیق بی عدالتی کمک می کند

کمک کند که ساختار عادلانه باشد؛ در لحظه ای که ساختار آموزشی ایران به شدت نابرابر است و طوری تنظیم شده که اصولا به نفع طبقه پولدار در آموزش عمل می کند. کنکور امسال طوری برگزار شد که تمام موسسات کنکوری سال آینده پولدار شوند و طبقاتی نتوانند سال آینده تست بزنند که پول داشته باشند؛ یعنی ساختار آموزشی ایران به سمت این می رود که پولدار را برنده کند. هم آموزش با کیفیت تری به او ارائه دهد و هم به رده های بالاتر آموزشی بفرستد و بی پول را طرد و حذف کند. در این لحظه اگر نرم افزار شاد را به کار بگیرید، حتما موجب حذف بیشتر بی پول ها خواهد شد. اگر تکنولوژی را استفاده کنید، چون ساختار نابرابر است و درونش پر از تبعیض است، باعث می شود این نابرابری افزایش یابد. اگر نرم افزار شاد و بحث کرونا نبود، عده ای از بچه ها به مدرسه دولتی به تعبیر مقام معظم رهبری بی پناهی می رفتند. ولیکن همان مدرسه بی پناه دولتی هم الان نیست. اگر آموزش حضوری بود، از ۳/۵ میلیون نفری که دسترسی به تلفن همراه هوشمند و تبلت ندارند، اقلا ۱/۵ میلیون نفر حضوری می رفتند. تکنولوژی در ساختار نابرابر تبعیض را افزایش می دهد و متأسفانه نرم افزار شاد تبدیل به نرم افزار غم شده برای کسانی که پول خرید موبایل و تبلت را ندارند و

حکیم زاده در رابطه با آموزش مجازی و سامانه شاد خصوصا در مناطق کمتر برخوردار گفت: «اقداماتی را وزیر ارتباطات اعلام کردند که بحث رایگان شدن و بسته اینترنتی رایگان برای معلمان بود. سامانه شاد هم رایگان شد. رایگان شدن اینترنت شاد اقدام بسیار مهمی بود و در خصوص تبلت سازمان های مختلفی که اعلام آمادگی کردند پیگیری شده و یک نمونه آن بنیاد مستضعفان بود که برای بچه های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) مبلغی را واریز کرد تا برای دانش آموزان تحت پوشش ۱۴ هزار تبلت خریداری شود. اقدامی هم بانک ملی انجام داده است. وزارت رفاه از ما اطلاعات اسمی دقیق دانش آموزان را در سه منطقه محروم خواست که هشت هزار اسم را دادیم و خودشان به حساب دانش آموزان واریز کنند و یک سری اقدامات دیگر که انجام می شود، اما یکی از مهم ترین دستاوردهای دستورالعمل جدید این است که

سیدمجید حسینی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران هم در ادامه و در رابطه با آموزش مجازی و شروع سال تحصیلی و عدالت آموزشی به «فرهنگستان» گفت: «تکنولوژی در لحظه نابرابری به جای اینکه به برابری کمک کند، حتما نابرابری را تعمیق می کند؛ یعنی تکنولوژی راه حل ایجاد عدالت در بسیاری از مواردی که نابرابری ساختاری است، نیست. ما نابرابری ساختاری را در وجود مدارس پولی که در منطقه یک، دو، سه بالای ۷۰ درصد هستند و در همه شهرها هم وجود دارند و کیفیت اصلی آموزش کنکوری برای آنهاست، داریم و ربطی به تکنولوژی ندارد. این نابرابری را پول ایجاد کرده است. لحظه ای که شما یک تکنولوژی را همانند سامانه شاد، وارد این ساختار نابرابر می کنید، به جای اینکه کمک کند این ساختار نابرابر عادلانه تر شود، ناعادلانه تر می شود. به عبارت دیگر باعث می شود مدرسه غیرانتفاعی که از قبل امکانات بهتری داشته و زیرساخت آموزش مجازی داشت، با کیفیت بهتری آموزش مجازی را ارائه کند و مدرسه دولتی که زیرساختی نداشت و نخواهد داشت از این آموزش محروم شود. باعث می شود اگر بچه ای از یکی از روستاهای سیستم و بلوچستان یا کهگیلویه و بویراحمد مدرسه با کیفیت پایین می رفت، الان لازم باشد تبلت و موبایل بخرد، در حالی که پول خرید آن را ندارد و حداقل آموزشی که در حالت حضوری در آنجا وجود داشت را هم از دست می دهد. کسانی که می گویند تکنولوژی راه حل عدالت است، توجه نمی کنند تکنولوژی در لحظه ای می تواند به عدالت

